

LITOSFÉRA

-je horninový (kamenný) obal Zeme

Stavba Zeme:

1.zemské jadro – vonkajšia vrstva, má podobné zloženie ako železné meteority, hĺbka 6378 km, a má rozlohu 2900 km

-člení sa na: spodné jadro – pevné, zložené zo železa a niklu
vrchné jadro

2.zemský plášť – je pevný s určitými roztavenými časťami

3.zemská kôra

Zemská kôra a časť plášťa tvorí litosféru. Siahá do hĺbky cca 200 km.

Poznáme 2 typy zemskej kôry:

- a.) **Pevninská** – hĺbka 150-200 km, je staršia, zloženie: sedimentárna vrstva, žulová vrstva, čadičová vrstva
- b.) **Oceánska** – hĺbka 5-12 km, je mladšia, zloženie: sedimentárna vrstva, čadičová vrstva

Geológia = veda, ktorej objektom je astenosféra

Litogeografia = študuje zemskú kôru

Litológia = veda zaoberajúca sa usadenými horninami

Zemská kôra je polámaná na litosferické dosky, poznáme 6 hlavných litosferických dosiek:

Americká, Africká, Pacifická (tichý oceán), Euroázijská, Antarktická, Indoaustralská

Litosferické dosky sa pohybujú po vrstve, ktorá sa nazýva Astenosféra

Pohyby litosferických dosiek:

1.vzdial'ovanie – litosferické dosky sa od seba vzd'ávajú a spôsobujú vznik oceánskych chrbátov
(známy je Stredoatlantický chrbát)

2.približovanie – vznikajú pohoria (napr. Himaláje (približovaním Indoaustrálskej a euroázijskej))

3.podsúvanie – jedna litosferická doska sa podsúva pod druhú, vznikajú oceánske priekopy
(napr. mariánska priekopa(11034m))

4.kĺzanie vedľa seba – vznikajú zlomy (napr. v San Franciscu Svätoondrejský zlom) +
zemetrasenia

Rýchlosť pohybu litosferických dosiek – **1 – 5 cm**, maximálne **14 cm za rok**.

Zaujímavosť : TSUNAMI – ako vzniká ??? – pozrieť na internete !!!